

fossin, l'assaig no s'ha d'abandonar, encara que el resultat econòmic fos un desastre; cosa que no pensem sigui així.

Hem de pensar que el cotó ocupa el segon lloc de l'agricultura dels Estats Units; que cada dia va prenent més increment degut a l'augment de consum i l'excel·lent resultat econòmic. Anys enera, la zona cotonera nordamericana s'estenia tan sols des del sud-oest de Virgínia a la Carolina del Nord i del Sud, comprenent-hi els Estats de Geòrgia, Florida, Alabama, Missisipi, Tennessee, Arkansas, Lluísiana, Texas i Oklahoma. En anys successius s'ha vingut estenent al sud-oest de Kentucky, al sud d'Illinois, al sud-oest del Misuri, a l'oest de Texas, a Arizona i Califòrnia, amb un total de 39.204.000 d'acres i una producció de 13.683.000 paques de fibra.

Aquesta propagació i aquestes xifres demostren clarament la importància d'aquest conreu als Estats Units, i és per això precisament que tots els pagesos hem d'ajudar especialment a la «Comissaria Algodonera del Estado», encarregada de propagar i orientar la implantació d'aquest nou conreu a casa nostra, perquè estudiant el clima, diferents varietats i altres tantes formes de conreu, puguem arribar a introduir a casa nostra allò que amb poques més condicions clima-

tològiques hem d'adquirir a un altre país, cosa que ens podríem molt bé produir. El cotó exigeix una estació sense gelades d'uns 180 a 200 dies, i tot el litoral català presenta aquestes facilitats. El que cal, i que també és qüestió d'estudi per part dels directius tècnics de l'esmentada Comissaria, és cercar varietats primerenques, perquè la maduració de les càpsules pugui fer-se a un període sense freds, ja que aquests interrompien la maduresa i després en vindria la deterioració de la càpsula, amb greus perjudicis per a la fibra.

No obstant i això, esperem que la Comissaria tindrà prou cura de totes aquestes necessitats, i els capataços de conreu, amb llur vigilància i direcció, no escatimaran pas un consell ni cap esforç, i atindrà amb tota promptitud i atenció totes les consultes que puguin fer els nostres pagesos.

La part més interessant de tot això és la qüestió econòmica, però hom ha de calcular la pràctica en la implantació d'un nou conreu i l'economia i l'estalvi de la mà d'obra.

Els resultats que malgrat les dificultats pràctiques que presenta el conreu del cotó, els creiem força satisfactoris, treuran poc a poc tots els re-
cels i desconfiances dels nostres pagesos.

BALDIRI JUSCAPRESSA

Engreixament del porc

Conferència donada a Sardanyola per M. Rossell i Vilar.

I. — Quina és la millor raça?

El porc ideal fóra un porc que tingués molta carn i poca cansalada, que la carn no fos molla i que l'animal s'engreixés de pressa.

La població porcina actual de Catalunya no respon a aquestes condicions. Els nostres porcs tenen massa cansalada, sovint la carn és molla i no s'engreixen amb la rapidesa que voldríem.

Una raça ideal, com la que hem dit, no hi ha cap país que la posseeixi. Però hi ha algunes races que no tenen tanta cansalada com les varietats de porcs que hi ha a Catalunya i que s'engreixen de pressa, és a dir, que amb menys menjar fabriquen més quilos de pes viu.

Una d'aquestes races, per exemple, és el *Large White* o el *Middle White*. Aquestes dues races de porcs foren fetes a Anglaterra, en el comtat de York, races que també se les anomena per *Yorkshire*. Les qualitats d'engreixar-se de pressa o ésser precoç, la bona conformació del cos, la fàcil adaptació a diversos climes i condicions de vida, la relativa poca grassa que porta han fet del *Middle White* que sigui una raça cosmopolita, de forma que es troba des de Rússia a Portugal, i des del Canadà a Argentina.

Poc abans que la dictadura militar enderroqués la Mancomunitat de Catalunya, de tan bona memòria per a la pagesia, aquesta excel·lent Cor-

poració ja tenia el propòsit d'escampar per tot Catalunya la llavor d'aquesta raça.

Si no hi ha cap porc ideal, caldria fabricar-ne un—es deia en els Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat de Catalunya, i això fou una constant preocupació de dits Serveis, i ja s'havia plantejat la manera de portar aquests experiments a la pràctica en la propietat de Caldes.

La dictadura, en decretar la mort de la Mancomunitat, per contracop inferí un mal positiu als pagesos, puix que els privava d'uns Serveis que no tan sols estaven a la disposició de tots els agricultors i ramaders, sinó que al mateix temps procuraven investigar d'acord amb les necessitats que es presentaven. Breu; si la Mancomunitat no hagués estat abolida per la dictadura, jo crec que a hores d'ara hauríem creat una raça de porcs molt pròxima al porc ideal que hauria de menester el pagès, el can-salader i el públic consumidor.

II. — Com es coneix que un garrí o nodrís s'engreixarà de pressa.

Un garrí és un porc que mama o que tot just està deslletat. Despopat o mamelló el garrí és portat al mercat. En el mercat hi ha gàbies amb una sola garrinada i gàbies amb un nombre indeterminat de garrins. Les primeres són del pagès que realitza directament la venda; les altres, de porquetaires o negociants, que han adquirit els garrins a les cases de pagès i prèvia classificació o tria els presenten al mercat. És a dir, en les gàbies d'una sola garrinada no hi sol mancar el renoc; en les gàbies dels negociants els renocs de tres mesos, per exemple, s'ajunten a la gàbia de garrins de set setmanes, o sigui, el negociant aparentment no té mai renocs. Després cada u a casa seva ja s'ho troba.

La conformació dels garrins té la seva importància. El millor garrí és el de cos llarg i cilíndric, el morro més aviat curt que llarg, les potes curtes. Qualsevol garrí de morro molt allargat, de costella aplanada i esquena d'ase, serà un animal difícil d'engreixar. Així mateix tampoc no és recomanable el garrí curt de cos, és a dir, amb tendència a ésser una bola. El geperut i ensellat és senyal de raquitisme.

Amb la bona conformació no n'hi ha prou encara. S'ha de mirar si la femta és lligada, si el garrí és trencat, si està malalt o presenta senyals d'haver-ho estat, i principalment si té socarró. L'aspecte sanitari de l'animal es tradueix per tenir el pèl lluent. A causa del règim alimentici a què han estat sotmesos els porcells o nodrissos, poden semblar d'una edat

més avançada o reculada. El nodrís de quatre mesos té totes les dents de llet, i de sis a deu mesos reemplaça els cantons i els ullals de llet; els ullals de la barra de dalt cauen primer que els de baix.

El nodrís establert sol ésser més avançat que el camper, principalment si aquest últim és de muntanya. El camper es coneix pel desenrotllament de les cames i per la llargària i duresa del morro. La peül·la del nodrís establert és tendra i el morro curt sense senyals de duresa.

Per regla general, els nodrissos que es porten a mercat solen ésser magres, especialment els campers. Aleshores el tronc o cos sembla aplanat i gens cilíndric. El comprador en aquest cas ha de fixar-se amb l'amplada de la còrpora. Tot animal ample, i l'amplada s'apreua per la distància de punta a punta d'anca, serà un animal cilíndric. Pel contrari, l'animal estret de gropa és mal conformat i no s'engreixarà de pressa.

III. — Dues maneres d'engreixar, poc a poc i de pressa.

L'engreixament pot començar a qualsevol moment, des de que el porc està desmamat fins als vuit o deu mesos.

Si l'engreixament es comença al deslletament durant els dos o tres mesos primers no s'abusarà dels aliments concentrats (farines, turtós, granes), sinó que els farratges verds hauran d'entrar en gran part a la ració. El règim alimentici en aquest cas hauria d'ésser: matí un pinso petit, després un àpat de verd; a mig dia un altre àpat de verd i a la caiguda de la tarda un altre pinso d'aliments concentrats.

La barreja d'aliments concentrats podria ésser:

Segones	100 quilos
Farina d'ordi	100 »
Farina de carn	10 »
Farina d'ossos	4 »

O bé aquesta altra barreja:

Farina d'arròs	100 quilos
Terceres	100 »
Turtó de cacauet	15 »
Farina d'ossos	3 »

Els farratges han d'ésser verds: alfals, trefle, cols, bròquil, veça i civada.

Els tres mesos que segueixen s'anirà disminuint el verd i s'augmentarà la quantitat d'aliment concentrat.

La quantitat d'aliment concentrat durant els dos o tres mesos primers pot ésser de 400 grams diaris, terme mig. Els altres mesos que segueixen, és a dir, quan el porc fa cinc o sis mesos

que és desmammat, llavors pot rebre, terme mig, 1'700 quilos diaris d'aliments concentrats. Acatat aquest període el porc menjarà de la mateixa classe d'aliments que el nodrís.

Vegem ara l'engreixament del nodrís. Si el nodrís és sec i prové d'una casa on l'hagin tingut establert, s'haurà de tractar de manera diferent al nodrís camper. El nodrís que procedeix d'una corralina on ha anat força tip, en porta els senyals al seu cos: és més o menys gras, de pèl lluent, els peus petits i la juntura del travador o pastoral estreta.

Aquest animal no podrà pas menjar a seguit grans quantitats d'aliment concentrat, si no es vol que es desgani al cap d'un mes. El règim aconsellable és com el darrer que es recomanava en la darrera etapa dels garrins, tenint en compte el pes de la bèstia.

Per tal que pugui servir de guiatge la quantitat d'aliments concentrats que ha de menjar un animal diàriament, he compost la següent taula, resultat de nombroses experiències, fetes per nosaltres en «Explotacions porcines».

Animal de 20 quilos de pes viu...	1'000 quilo
— 30 »	... 1'400 »
— 40 »	... 1'700 »
— 50 »	... 2'000 »
— 60 »	... 2'250 »
— 70 »	... 2'400 »
— 80 »	... 2'600 »
— 90 »	... 2'750 »
— 100 »	... 2'900 »
— 110 »	... 3'000 »
— 120 »	... 3'100 »
— 130 »	... 3'200 »
— 140 »	... 3'300 »
— 150 »	... 3'400 »
— 160 »	... 3'500 »
— 170 »	... 3'600 »

Aquesta taula es pot aplicar sense cap modificació en animals de règim intensiu. Però, en el cas dels nodrissos caldrà, rebaixar una mica la quantitat assenyalada fins al cap d'un mes

de tenir els animals, temps que és suficient per a observar si els animals són o no goluts.

Els nodrissos campers solen arribar amb una fam que els arbora. Pareu esment. No us deixeu portar, en donar-los menjar, per la fam que ostenten. Si ho féssiu així, els porcs foren desgats abans d'un mes. Cal en aquests animals no moure's de la taula indicada més amunt, però amb la diferència de deixar-los satisfer l'apetit amb la quantitat de farratge verd que vulguin.

Així que un porc pesi 90 o 100 quilos, convindrà donar-li una barreja que podria ésser:

Farina d'ordi	40
Farina de moresc	55
Farina de carn	5
Farina d'ossos	3

O també:

Cilindre d'arròs	50 quilos
Moresc	40 »
Turtó de coco	10 »
Farina d'ossos	3 »

O encara:

Segones	35 »
Moresc	65 »
Farina d'ossos	3 »

La farina d'ossos pot ésser substituïda per un quilo de fosfat tricàlcic.

Aquestes racions poden donar-se fins al final de l'engreixament.

En resum, un engreixament ràpid exigeix una alimentació intensiva com la que s'expressa en la taula de les quantitats diàries més amunt exposada. Un engreixament fet poc a poc suposa donar menys quantitat d'aliments que els indicats en la referida taula.

IV. — És beneficiós engreixar porcs?

L'engreixament de porcs és sempre beneficiós, excepte en els casos de gran mortalitat i en els règims polítics com el de la dictadura, la

YOGHOURAT CONDAL

Li assegurarà l'èxit en la cria del ramat boví.

SOL·LICITI DETALLS I ANALISIS A

Passeig de Maragall, num. 16

- Telèfon num. 79254

- BARCELONA

qual, com tothom sap, imposà les taxes en el preu de venda, mentre deixava lliures els preus dels aliments, i que després gravà amb deu pessetes or la importació de tota mena de pinsos i un dels principals, el morenc, deixà que a Catalunya el monopolitzés una sucursal de Madrid, els *ganaderos del Reino*. A part d'aquestes calamitats, el negoci d'engreixar porcs és més o menys bo si es planteja racionalment.

En la pràctica es presenten els casos següents:

Primer.—L'engreixador comença per comprar garrins. Aquest engreixament pot ésser intensiu o extensiu en començar i intensiu de mig en amunt. Els garrins sotmesos a una alimentació concentrada i abundant van bé fins que arriben al pes de 100 quilos aproximadament. Més endavant perden la propietat de fabricar augment de pes amb poca quantitat d'aliments. Però, si aquests garrins es sotmeten, fins que fan els 100 quilos, a un règim alimentici en el qual se'ls obligui a menjar una gran quantitat diària de verd, amb poca quantitat d'aliment concentrat, aleshores, a partir del pes de 100 quilos endavant, l'animal aprofita millor els aliments concentrats i es pot portar sense dificultat a 200 quilos de pes viu, cosa molt costosa quan el porc des de garrí ha estat sotmès a un règim intensiu.

Segon. — L'engreixament comença amb nodrissos. Llavors si els nodrissos provenen d'una casa que els tenien establats, seran, poc més poc menys, com els mateixos garrins pujats en règim extensiu. Si els nodrissos són campers, caldrà sotmetre'ls a un règim intensiu al cap d'un mes de posseir-los, dedicant els primers trenta dies a un règim de transició, o sigui, molt verd, i la meitat primer i la tercera part després de les quantitats d'aliment concentrat assenyalat en la taula.

Quin dels règims assenyalats és millor? Això depèn de la naturalesa de l'explotació. Per a les explotacions industrials el millor règim fóra l'intensiu, si en el nostre país hi hagués el costum de matar els porcs quan pesen 100 quilos en viu. No essent així, el millor règim és el que comença per ésser extensiu i acaba intensivament. A més, en aquestes explotacions industrials és avantatjós reduir el nombre d'entrades, per tal d'evitar la importació de malalties.

En les explotacions agrícoles els serà més convenient el règim mixte perllongat. En les explotacions industrials anirà millor el règim intensiu, és a dir l'engreixament en quatre o cinc mesos.

V. — Els comptes

Un porcell de 20 quilos ve a costar unes 80 pessetes. L'aliment verd que consumirà aquest animal, tirant llarg, valdrà unes 40 pessetes. Un nodris que hagi estat alimentat abundantment de verd, l'aliment concentrat que mengi serà de gran rendiment. Es pot calcular que cada 100 quilos de pinsò produiran 25 quilos de pes viu. Per a fabricar el porc de 100 carnisseres, o 120 quilos, pes net, que és el tipus de porc que demana l'escorxador de Barcelona, el pes viu del porc haurà d'ésser de 160 quilos.

Així, els comptes seran:

Compra d'un porcell de 20 quilos .	80'00 ptes.
560 quilos d'aliment concentrat a	
38 ptes. els 100 quilos	212'80 »
Farratge verd	40'00 »
Veterinari	5'00 »
<hr/>	
Total	337'80 »

El preu actual del porc de 120 quilos, a l'escorxador de Barcelona, és de 3'55 ptes. el kilo, però ací s'ha de descomptar 12 pessetes de drets de matança que ha de pagar el ramader, més 7 pessetes per la venda, si es fa a comissió, més 3 o 4 pessetes que val el transport del porc de la corralina a l'escorxador, total 23 pessetes, que afegides a les 337'80 sumaran un total de 360'80 pessetes.

120 quilos de porc a 3'55 pessetes, que és el preu actual, importen 426 pessetes.

Així, tindrem:

Venda del porc	426'00 ptes.
Cost del porc	360'80 »
<hr/>	
Benefici	65'20 »

Els fems produïts per l'animal equivalen—a pagès—sobradament a la despesa de personal per a tenir cura del porc i lloguer de la corralina.

En el cas de reduir l'engreixament a cinc o sis mesos, com en el cas dels nodrissos, l'èxit del negoci depèn del preu de compra i de què els porcs no s'embafin. La ganància, en cas favorable, és superior en quantitat a la que s'acaba d'esmentar, i el temps emprat és tan sols la meitat, és a dir, l'interès del capital és doble.